

prima instanță – L. Turculeț
instanța de apel – T. Dimitriadi, E. Dvurecenschii. N. Veleva

dosarul nr. 2ra-228/17

ÎNCHEIERE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Maria Fornea, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Fornea Maria împotriva Primăriei comunei Manta, Savacenco Nina, Savacenco Aliona cu privire la anularea extrasului și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, declararea nulității contractului de donație, obligarea autorității publice locale de a elibera un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Maria Fornea și menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 18 mai 2016

c o n s t a t ă

La 14 decembrie 2015 Fornea Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Manta, Savacenco Nina, Savacenco Aliona, intervenient OCT Cahul cu privire la anularea extrasului și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, declararea nulității contractului de donație, obligarea autorității publice locale de a elibera un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 10 iunie 2015 a primit de la OCT Cahul certificatul asupra bunului imobil amplasat în r-l Cahul com. Manta str. Ștefan cel Mare 62, cu nr. cadastral 1732206022, din conținutul căruia a aflat că imobilul ce aparținea părinților ei – Savacenco Stepanida (decedată la 14 mai 1969) și Savacenco Gheorghe (decedat la 28 august 1961) a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile în temeiul Extrasului nr. 27 din 12 iunie 2003 după Savacenco Nina, care nu are vreo legătură cu imobilul dat.

Drept urmare, reclamanta s-a adresat la 18 august 2015 către Primăria com. Manta cu cerere privind eliberarea unei copii a Extrasului nr. 27 din 12 iunie 2003, însă la 17 septembrie 2015 a primit o scrisoare prin care a fost informată despre prelungirea termenului de examinare a cererii.

La 14 octombrie 2015 a primit o altă scrisoare prin care a fost informat că, în urma proiectului de organizare teritorială elaborat în cadrul privatizării pământului din 2003, luând ca bază Registrele de evidență a gospodăriilor populației a fost înscrisă

Savacenco Nina, deoarece în rubrica gradul de rudenie față de persoana înscrisă prima pe listă era Savacenco Nina, în calitate de cap de familie. Cu toate acestea însă, extrasul solicitat așa și nu i-a fost eliberat.

La 28 octombrie 2015 a depus o cerere în adresa Primăriei com. Manta prin care a solicitat anularea Extrasului nr. 27 din 12 iunie 2013 și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1732206022 din 14 octombrie 2003, însă prin răspunsul din 13 noiembrie 2015 i-a fost refuzat în admiterea cererii.

Indică că extrasul nu poate sta la baza înregistrării dreptului de proprietate, or art. 320 al. (2) Cod civil prevede că dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească, atunci când aceasta este translativă de proprietate.

Și practica constată a CEDO garantează prin prisma art. 1 § 1 dreptul la o „așteptare legitimă” de a obține protecția dreptului de proprietate lezată.

Or, neglijența autorităților administrației publice locale și acțiunile ilegale pârâtei descrise mai sus, încalcă în mod vădit dreptul de proprietate al reclamantei, iar ca efect al anulării dreptului de proprietate înregistrat după Savacenco Nina, urmează a fi anulat și contractul de donație încheiat între ultima și Savacenco Aliona.

Reclamanta consideră că este îndreptățită de a înainta prezenta acțiune, deoarece a acceptat de facto moștenirea după decesul părinților și era convinsă că anume ea a fost înregistrată ca proprietar în Registrul bunurilor imobile. Mai mult ca atât, Savacenco Nina nici nu se află în vreun grad de rudenie cu părinții lui Fornea Maria, ci a fost căsătorită cu fratele reclamantei Savacenco Stepan, care după decesul părinților au plecat din com. Manta în anul 1983.

Cere reclamanta anularea Extrasului nr. 27 din 12 iunie 2003 ce a stat la baza înregistrării dreptului de proprietate asupra bunului imobil după Savacenco Nina; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1732206022 din 14 octombrie 2003 înregistrat după Savacenco Nina; declararea nulității contractului de donație nr. 14579 din 09 decembrie 2011 încheiat între Savacenco Nina și Savacenco Aliona; obligarea Primăriei com. Manta de a elibera titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele reclamantei reieșind din posesiunea de fapt asupra terenului.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 18 mai 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea și dispusă încasarea de la Fornea Maria în beneficiul lui Savacenco Nina suma de 1800 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Maria Fornea și menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 18 mai 2016.

La 14 decembrie 2016 Fornea Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele la adoptarea hotărârilor nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâri sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, au fost aplicate și interpretate eronat normele de drept material.

Astfel, deși instanța de apel pe de o parte a notat că după decesul părinților reclamantei în casa părintească au rămas să locuiască Savacenco Ștefan și familia lui,

pe de altă parte a concluzionat că Fornea Maria după decesul mamei a rămas să locuiască cu bunica sa Elena Lemnaru. Totodată, în continuare instanța de apel a reiterat că deși Savacenco Nina a părăsit gospodăria în anul 1983 și s-a mutat cu traiul în s. Lebedenco r-l Cahul, iar de casă a avut grijă Fornea Maria, cu toate acestea însă a indicat că nu constituie temei de anulare a înregistrării dreptului de proprietate după intimată. Nu poate fi reținut nici argumentul precum că în casă a rămas să locuiască Valeri Savacenco, în situația în care acesta avea doar 10 ani.

Deși instanțele au concluzionat că gospodăria defuncțiilor era una de tip colhoznic, prin prisma art. 130 Cod civil, în redacția legii vechi, Savacenco Nina odată cu părăsirea gospodăriei a pierdut dreptul la aceasta.

Instanța a indicat că înregistrarea dreptului de proprietate a intimatei a fost efectuată corect în baza certificatului eliberat de primărie, conform art. 40/4 al. (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile. Or, alegația dată este eronată, deoarece aplicabile la caz sunt prevederile art. 320 al. (2) Cod civil, în redacția Legii din 06 iunie 2002, care erau în vigoare la acel moment, iar potrivit acestei norme certificatul eliberat de primărie nu constituie temei de dobândire a dreptului de proprietate.

Cu titlu de consecință și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren urmează a fi anulat, deoarece a fost eliberat în baza deciziei autorității publice locale nr. 33 din 11 decembrie 1992 când Savacenco Nina nu era membră a familiei recurente.

Având în vedere cele enunțate mai sus, instanțele i-au încălcat recurenteii dreptul de proprietate garantat și de cadrul legal internațional.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Fornea Maria, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Fornea Maria asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Fornea Maria ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul lui Fornea Maria se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală